

עניינים

באמרו על פסוק זה, שנאמר ביד כסלו תרפ"ט
נחמנו אלהינו ונחמנו * ונחמנו אלהינו ונחמנו
באמרו על פסוק זה, שנאמר ביד כסלו תרפ"ט
נחמנו אלהינו ונחמנו * ונחמנו אלהינו ונחמנו
באמרו על פסוק זה, שנאמר ביד כסלו תרפ"ט
נחמנו אלהינו ונחמנו * ונחמנו אלהינו ונחמנו

התורה ודקא. כי העבודה דתפלה היא בבחי' מלחמה, שעת צלותא שהתפלה היא בחי' מלחמה. משא"כ המורה ענינה הוא פד' בשלום ודקא. וכמשנת"ל (שם) באור' מיוסד על ד"ה אדם כי יקריב לבי'ך אדם"ר האמצעי בעל הגאולה האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן כסלו (6). דע' כללות עבודת האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן להוי' (8). כי באדם יש דו"ע אדם ודע בהמה10, היינו ונהנה"א והנה"ב ועו"12. אדם ובהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר להעלות את הבהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר ומן הצאן, ואח"כ נאמר, גם ע"ד קרבן העוף, שהם ג' אופנים בכללות עבודת האדם להעלות את נפשו הבהמית (כמבואר שם בהמשך הענין) וכוזו גראו והפרש שבין עבודת התפלה ועבודת לימוד התורה. דהעבודה דתפלה קרבתוהו היא ע"י מלחמה תקרב וכו'. משא"כ כאשר פועלים ענינים אלו ע"י התורה הנה הבירור הוא בדרך ממיצא. וכדברי ר"ל14 שכל העוסק בתורה קרבתו כאילו הקריב קרבנות. אל"א שיש כוזה המעלה על עבודת הקרבנות כמשומם, שיכול לקרוא תורת הקרבנות גם בפניה וגם בחי'2. היינו בזמן ומקום כוזה שאינם כשרים להקריב הקרבן, ולא עזר אלא שהלימוד יכול להיות גם ע"י מי שאיננו כזה. ואעפ"כ פועל ע"י לימודו שיהי' כאילו הקריב קרבן. וכן לאידיך גיטא, דגם כאשר הלימוד הוא ע"י כוזה כלכל הרי הוא פועל ע"י

בנין כוזה לימודו ה' ורב שלום בנידו. ומביא ע"ז כ"ק מור"ח אדמו"ר במאמרו על פסוק זה, שנאמר ביד כסלו תרפ"ט (ונדפס בסו"מ קונטרסים2), את מה שאמר רז"ל, עמ"ש: ורב שלום בנידו. אז תקרי בנידו אלא בנידו. ומה שפירש כוזה בשל"ה4, כי היבת בנידו ה"ב מיותר, מאחר שנאמר ברישא וכל בנידו למודי ה' הי' די ומספיק שיאמר ורב שלום, ומכפל הלשון ורב שלום בנידו, מזה למדו, דא"ת בנידו אלא בנידו. וענין בנידו הוא, כמאורו"פ, מאי בנאין, אלו ת"ח שעוסקים בבנינו של עולם, ע"י לימוד התורה.

התורה ודקא. כי העבודה דתפלה היא בבחי' מלחמה, שעת צלותא שהתפלה היא בחי' מלחמה. משא"כ המורה ענינה הוא פד' בשלום ודקא. וכמשנת"ל (שם) באור' מיוסד על ד"ה אדם כי יקריב לבי'ך אדם"ר האמצעי בעל הגאולה האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן כסלו (6). דע' כללות עבודת האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן להוי' (8). כי באדם יש דו"ע אדם ודע בהמה10, היינו ונהנה"א והנה"ב ועו"12. אדם ובהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר להעלות את הבהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר ומן הצאן, ואח"כ נאמר, גם ע"ד קרבן העוף, שהם ג' אופנים בכללות עבודת האדם להעלות את נפשו הבהמית (כמבואר שם בהמשך הענין) וכוזו גראו והפרש שבין עבודת התפלה ועבודת לימוד התורה. דהעבודה דתפלה קרבתוהו היא ע"י מלחמה תקרב וכו'. משא"כ כאשר פועלים ענינים אלו ע"י התורה הנה הבירור הוא בדרך ממיצא. וכדברי ר"ל14 שכל העוסק בתורה קרבתו כאילו הקריב קרבנות. אל"א שיש כוזה המעלה על עבודת הקרבנות כמשומם, שיכול לקרוא תורת הקרבנות גם בפניה וגם בחי'2. היינו בזמן ומקום כוזה שאינם כשרים להקריב הקרבן, ולא עזר אלא שהלימוד יכול להיות גם ע"י מי שאיננו כזה. ואעפ"כ פועל ע"י לימודו שיהי' כאילו הקריב קרבן. וכן לאידיך גיטא, דגם כאשר הלימוד הוא ע"י כוזה כלכל הרי הוא פועל ע"י

- 1) ישעי' ג' י"ד. 2) ח"א פ"ו. ב ואילן. 3) סוף ברכות. 4) תג, א. א. 5) שבת קיד, א. 6) לעיל ע' מו ואילן. 6) תולעים נה, י. ראה גם המשך פה בשלום תרפ"ט. תש"ד. 7) זוהר - הובא בלקו"ת ר"פ תנא. ובכ"מ. 8) יתה מח. כב. ראה בכ"ז סו"מ תרפ"ט שם ע' קנב ואילן. תש"ד ע' 83 ואילן. 8*) נדפס לתח"ו במאמרי אודות"צ יקרא ע"י ח"א וקרא, א. ב. 10) ידמי' לא. כו. ראה גם סידור רל, א. שיערי אורה פ, כ. 12) תולעים לו, ז. 13) יקרא שם, יד. 14) מנחות בסופה. 15) ראה לקו"ש ח"ה ע' 413 ואילן. ות"צ.

3 וכל בנידו

התורה ודקא. כי העבודה דתפלה היא בבחי' מלחמה, שעת צלותא שהתפלה היא בחי' מלחמה. משא"כ המורה ענינה הוא פד' בשלום ודקא. וכמשנת"ל (שם) באור' מיוסד על ד"ה אדם כי יקריב לבי'ך אדם"ר האמצעי בעל הגאולה האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן כסלו (6). דע' כללות עבודת האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן להוי' (8). כי באדם יש דו"ע אדם ודע בהמה10, היינו ונהנה"א והנה"ב ועו"12. אדם ובהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר להעלות את הבהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר ומן הצאן, ואח"כ נאמר, גם ע"ד קרבן העוף, שהם ג' אופנים בכללות עבודת האדם להעלות את נפשו הבהמית (כמבואר שם בהמשך הענין) וכוזו גראו והפרש שבין עבודת התפלה ועבודת לימוד התורה. דהעבודה דתפלה קרבתוהו היא ע"י מלחמה תקרב וכו'. משא"כ כאשר פועלים ענינים אלו ע"י התורה הנה הבירור הוא בדרך ממיצא. וכדברי ר"ל14 שכל העוסק בתורה קרבתו כאילו הקריב קרבנות. אל"א שיש כוזה המעלה על עבודת הקרבנות כמשומם, שיכול לקרוא תורת הקרבנות גם בפניה וגם בחי'2. היינו בזמן ומקום כוזה שאינם כשרים להקריב הקרבן, ולא עזר אלא שהלימוד יכול להיות גם ע"י מי שאיננו כזה. ואעפ"כ פועל ע"י לימודו שיהי' כאילו הקריב קרבן. וכן לאידיך גיטא, דגם כאשר הלימוד הוא ע"י כוזה כלכל הרי הוא פועל ע"י

התורה ודקא. כי העבודה דתפלה היא בבחי' מלחמה, שעת צלותא שהתפלה היא בחי' מלחמה. משא"כ המורה ענינה הוא פד' בשלום ודקא. וכמשנת"ל (שם) באור' מיוסד על ד"ה אדם כי יקריב לבי'ך אדם"ר האמצעי בעל הגאולה האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן כסלו (6). דע' כללות עבודת האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן להוי' (8). כי באדם יש דו"ע אדם ודע בהמה10, היינו ונהנה"א והנה"ב ועו"12. אדם ובהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר להעלות את הבהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר ומן הצאן, ואח"כ נאמר, גם ע"ד קרבן העוף, שהם ג' אופנים בכללות עבודת האדם להעלות את נפשו הבהמית (כמבואר שם בהמשך הענין) וכוזו גראו והפרש שבין עבודת התפלה ועבודת לימוד התורה. דהעבודה דתפלה קרבתוהו היא ע"י מלחמה תקרב וכו'. משא"כ כאשר פועלים ענינים אלו ע"י התורה הנה הבירור הוא בדרך ממיצא. וכדברי ר"ל14 שכל העוסק בתורה קרבתו כאילו הקריב קרבנות. אל"א שיש כוזה המעלה על עבודת הקרבנות כמשומם, שיכול לקרוא תורת הקרבנות גם בפניה וגם בחי'2. היינו בזמן ומקום כוזה שאינם כשרים להקריב הקרבן, ולא עזר אלא שהלימוד יכול להיות גם ע"י מי שאיננו כזה. ואעפ"כ פועל ע"י לימודו שיהי' כאילו הקריב קרבן. וכן לאידיך גיטא, דגם כאשר הלימוד הוא ע"י כוזה כלכל הרי הוא פועל ע"י

התורה ודקא. כי העבודה דתפלה היא בבחי' מלחמה, שעת צלותא שהתפלה היא בחי' מלחמה. משא"כ המורה ענינה הוא פד' בשלום ודקא. וכמשנת"ל (שם) באור' מיוסד על ד"ה אדם כי יקריב לבי'ך אדם"ר האמצעי בעל הגאולה האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן כסלו (6). דע' כללות עבודת האדם כתיב9, אדם כי יקריב ויצא יצא קרבן להוי' (8). כי באדם יש דו"ע אדם ודע בהמה10, היינו ונהנה"א והנה"ב ועו"12. אדם ובהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר להעלות את הבהמה לדוגת אדם. וכוזו גופא ממשיך ככתוב מן הבקר ומן הצאן, ואח"כ נאמר, גם ע"ד קרבן העוף, שהם ג' אופנים בכללות עבודת האדם להעלות את נפשו הבהמית (כמבואר שם בהמשך הענין) וכוזו גראו והפרש שבין עבודת התפלה ועבודת לימוד התורה. דהעבודה דתפלה קרבתוהו היא ע"י מלחמה תקרב וכו'. משא"כ כאשר פועלים ענינים אלו ע"י התורה הנה הבירור הוא בדרך ממיצא. וכדברי ר"ל14 שכל העוסק בתורה קרבתו כאילו הקריב קרבנות. אל"א שיש כוזה המעלה על עבודת הקרבנות כמשומם, שיכול לקרוא תורת הקרבנות גם בפניה וגם בחי'2. היינו בזמן ומקום כוזה שאינם כשרים להקריב הקרבן, ולא עזר אלא שהלימוד יכול להיות גם ע"י מי שאיננו כזה. ואעפ"כ פועל ע"י לימודו שיהי' כאילו הקריב קרבן. וכן לאידיך גיטא, דגם כאשר הלימוד הוא ע"י כוזה כלכל הרי הוא פועל ע"י

- 16) רמב"ם סוף הל' תועבה. 17) סו"מ קונטרסים שם בא, ב ואילן. 18) ארזות עירקים שער יז. 19) ראה באגרות קודש שלו - קונטרס מילואים (קט"ח) תש"א) ס' ג-ד. ובארכה - שיחת אור לז"ל כסלו ש.ו. 20) ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 176 הערה 38. 21) ב"מ פ"ו, א. 22) וראו ח"ו, ו. 23) ילקוט שמעוני שו"מ פ"ו מב בסופו. רמ"א אה"ע סו"מ פ"ו סו. 24) בראשית כ. כו.

הנחות חות' בלתי מוגה

וזהו וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך, כל דייקא, כי עיי ישראל עוסקים בתורה כמאר-42 ישראלי ר"ת יש ששים ריבוא אותיות לתורה, וזה מ"ש וכל בניך, שכל בני ישראל בנינו של עולם. בנינו, לוסף לזה מה שהעולם מצד עצמו על מילואו נברא 43 ובהנחלת השלימות, הנה לשרא מוספים בזה עוד יותר, שיהי' לא רק אלה תולדות השמים הארץ 44 תולדות מלא 45, אלא גם ואלה תולדות הארץ 46, כי הוא בבחי' פרץ, שותפות זה הוא למעלה מתולדות הראשון 47, כי הוא בבחי' פרץ, שותפות עליו פרץ 48, באופן של ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה 49, ובא ע"י העבודה בתו"מ צ"ב במשך שית אלפי שנים דהוי עצמה דע"ז באים ללימוד התורה, מפיו של משיח, באופן של ראי' 50, ועוד לפני זה ובהור הכנה לזה לומדים פנימיות התורה שהיא מעין הדרתו של משיח, דלית המז לא קשיא ולא מחלוקת כו"ו 51, ועד שבאים לגילוי הדרתו של משיח מפיו של משיח, ויהי' שיהי' זה בפשטות למטה מעשרה ספחים, ולמהרה בימינו ממש.

מגלה עמוקות ארסו קפו. 43 ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג. 44 בראשית ב. ד. 45 ב"ר פי"ב. ו. שמי"ד פ"ל, ג. 46 רוח ד, יח. 47 ראה מאמרי אדמו"ר חזקו הקצרים על תקנת הבכ"מ. 48 וישב לח, כס. 49 ויבא כח. ד. 50 ראה שער האמונה פי"ו ואליו. ובכ"מ. 51 חז"ג קב. ג. אה"ק סי"ז.

וכיאר הענין בעבודת האדם, הנה הענין מה ששרה היתה אשה כשרה שעושה רצון בלעה אף שעינה צרה באורחים הוא ענין האתכפיא. וכנודע ההפרש בין אהתכפיא לאתכפיא, דענין אהתכפיא הוא כמ"ש 26 גבי רוד, ולכי חלל בקרבי שאין לו יצה"ר שהיהו בתענית 26, או יחד על כן, כאשר מהפך את היצה"ר לטוב 27, משא"כ אתכפיא, ענינו דאין שיש מציאות של יצה"ר מ"מ הוא כופת אותו וכי'. ויש מעלה באתכפיא שאין באהתכפיא, כמבואר בכ"מ. וזהו גם הטעם מה שלע"ל מזכירין נצי"מ 28, אף שבצי"מ הי' בבחי' אתכפיא בלבד, כמ"ש 29 כי ברח העם, וכמבואר בתניא 30, משא"כ לע"ל הנה את רוח הטומאה אעפ"י מן הארץ 31, שלא יהי' מציאות של רוח הטומאה כלל, כי יש מעלה באתכפיא על אהתכפיא, כמבואר בכמה דרושים 32, וכמבואר גם בדרוש הנו"ק לאדמו"ר האמצעי 33, שההפרש בין קדושה לטהרה הוא שטהרה הוא במקום שיש טומאה, כמ"ש 34, מי יתן סהור מסמא, משא"כ קדושה הוא מלשון קדוש ומובדל, ויש בזה מה שאין בהי'. וזהו חוכני היחוד ראבריהם ושריה, ועד"ז בכל איש ואשה מישראל, שהם בני אברהם יצחק ויעקב, ובנות שרה וכו', שיש בהם גם המעלה דאתכפיא כו'.

וזהו מדה בשלום נפשי מקרב לי גו'. דהנה ענין זה בפשטות נאמר ע"י דוד במלחמת אבישום. ובגמרא 35 פירשו, דקאי על ג' הענינים דהעוסק בתורה ובגמ"ז ומתפלל עם הצבור, שהם ג' עמודים דתורה עבודה וגמ"ז שעליהם העולם עומד 36. אלא שהחידוש בזה הוא שככל ענינים אלו ישנו ענין השלום והיחוד ההפכים דוקא. היינו הן שכל אדם, ובכל אחד מג' הענינים, היינו שהתורה מועלת שלום (כפירוש רש"י) ובעל הבית 39, וכן התפלה הנה אף שלכאורה עיקר התפלה היא העני כעבא קמי' מרי' 40, וכיון שהוא כעבא קמי' מרי' מאי איכפת ליי מה עושים הציבור, מ"מ עיקר ההרגשה כאן היא שיתפלל עם הציבור דוקא, ענין השלום, והן בכללותו שהשלום כולל אה' על ג' הענינים דתורה עבודה וגמ"ז, שהם ענינים שונים, ובפסוק זה (ואופן עבודה נעשים מציאות אהוה, וכמבואר בארזכה ברשימות הצי' להללים על הפסוק 41).

כמ"ש 26 גבי רוד, ולכי חלל בקרבי שאין לו יצה"ר שהיהו בתענית 26, או יחד על כן, כאשר מהפך את היצה"ר לטוב 27, משא"כ אתכפיא, ענינו דאין שיש מציאות של יצה"ר מ"מ הוא כופת אותו וכי'. ויש מעלה באתכפיא שאין באהתכפיא, כמבואר בכ"מ. וזהו גם הטעם מה שלע"ל מזכירין נצי"מ 28, אף שבצי"מ הי' בבחי' אתכפיא בלבד, כמ"ש 29 כי ברח העם, וכמבואר בתניא 30, משא"כ לע"ל הנה את רוח הטומאה אעפ"י מן הארץ 31, שלא יהי' מציאות של רוח הטומאה כלל, כי יש מעלה באתכפיא על אהתכפיא, כמבואר בכמה דרושים 32, וכמבואר גם בדרוש הנו"ק לאדמו"ר האמצעי 33, שההפרש בין קדושה לטהרה הוא שטהרה הוא במקום שיש טומאה, כמ"ש 34, מי יתן סהור מסמא, משא"כ קדושה הוא מלשון קדוש ומובדל, ויש בזה מה שאין בהי'. וזהו חוכני היחוד ראבריהם ושריה, ועד"ז בכל איש ואשה מישראל, שהם בני אברהם יצחק ויעקב, ובנות שרה וכו', שיש בהם גם המעלה דאתכפיא כו'.

תהלים קט, כב. 26 ברכות סא, ב. וראה תניא פ"א. 27 ראה ירושלמי ברכות ספ"ט. 28 ברכות יב, טע"ב. וש"ג. 29 בשלח יד, ה. 30 פ"א (מ, ב). 31 זכרי' יג, ב. 32 ראה סו"מ חש"ז ע' 166 ואליו. וראה ת"א פט, ג. ואליו. קיד, ג. ואליו. ובכ"מ. 33 ע' יח-ט ואליו. 34 איוב יד, ד. וראה בתוספתא מאמר שם. 35 ברכות ח, א. 36 אבות פ"א מ"ב. 37 ר"ה מדה בשלום. 38 פרש"י שם. 39 לשון המשנה רש מט' שבת. 40 שבת י. א. 41 יתל אור על רד ואליו.